

TEMAT NA 20.05.2020 EST ŚRODA

TEMAT : USZKODZENIA ŁADUNKÓW W TRANSPORCIE

ZAGADNIENIA

1 PRZYCZYNY USZKODZENIA ŁADUNKÓW W TRANSPORCIE

- A wadliwe opakowanie
- B rozmieszczenie ładunku
- C zabezpieczenie ładunku

2 USZKODZENIA ŁADUNKÓW A PRAWO PRZEWOZOWE

- A Konwencja CMR
- B Umowy i inne dokumenty

Zadaniem przewoźnika jest przewiezienie towaru z punktu A do punktu B – w nienaruszonym stanie, a ponadto w ustalonym terminie. Dla pierwszego z wymogów kluczowe jest prawidłowe przygotowanie ładunku do transportu, czyli przede wszystkim jego odpowiednie zabezpieczenie. Czy oznacza to, że to przewoźnik zawsze będzie odpowiedzialny za ewentualne szkody związane z uszkodzeniem towaru? Niekoniecznie. Aby szczegółowo i dokładnie odpowiedzieć na to pytanie, należy wyjaśnić, jaka odpowiedzialność oraz obowiązki związane z załadunkiem ciążyą na poszczególnych uczestników procesu logistycznego.

Co mówi Prawo przewozowe?

Wiążących informacji możemy szukać w polskim Prawie przewozowym. Przepisy jednoznacznie opisują tę kwestię. Według Prawa przewozowego za czynności ładunkowe są odpowiedzialni w pierwszej kolejności nadawca ładunku (a w praktyce przewoźnik, to bowiem on realizuje transport ładunku), na ostatnim etapie zaś jego odbiorca (art. 43 pkt. 1 ustawy Prawo przewozowe), chyba że sporządzona umowa lub przepis szczególny stanowią inaczej. Oznacza to w zasadzie, że strony mają dużą swobodę w określaniu, kto odpowiada za czynności ładunkowe, jednak w praktyce są to – jak już stwierdzono – nadawca lub odbiorca.

Co mówi Konwencja CMR?

Sprawa jednak nieco się komplikuje w przypadku, gdy zastosowanie znajduje Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów CMR. Niestety nie znajdziemy tu jednoznacznych i wyraźnych wytycznych czy podpowiedzi odnośnie tego, jak należy zabezpieczyć towar, jak dobrać odpowiednie opakowanie czy jak oznaczyć przesyłkę. Dobrą praktyką byłoby zatem sporządzanie odpowiednich umów, które rozwiewałyby wszelkie wątpliwe kwestie dotyczące sposobu załadunku oraz przygotowania towaru do wysyłki.

„Jednakże pomimo, iż bardzo często zlecenia czy umowy przewozu są bardzo długie, nie zawsze ich treść należy uznać za prawidłową i odpowiednio regulującą wzajemne prawa i obowiązki stron” –

Wadliwe opakowania: kto winny?

Oczywiście istnieją pewne wyłączenia zwalniające podmiot realizujący transport ładunku z odpowiedzialności za jego uszkodzenie. Dzieje się tak np. jeśli nadawca towaru nie udostępni przewoźnikowi **opakowania niezbędnego do prawidłowego i bezpiecznego przewiezienia ładunku** (czyli zabezpieczającego towar na standardowe warunki przewozu i zagrożenia na drodze; należy przy tym uwzględnić typowe cechy ładunki, np. fakt, że są to materiały delikatne, kruche itd.) lub przekaze wadliwe opakowanie. Miejmy jednak na uwadze, że jeśli taka sytuacja zaistnieje, musi to zostać udowodnione przez przewoźnika. Kluczowe jest zatem **przeprowadzenie czynności sprawdzających** przez przewoźnika lub jego pracownika, czyli kierowcę. Co więcej swoje uwagi dotyczące ubytków w opakowaniu lub ich braku powinni oni wpisać do listu przewozowego. Wskazane jest również zebranie innego „materiału dowodowego”, czyli np. sfotografowanie towaru. Warto to podkreślić: **sprawdzenie ładunku oraz opakowań jest konieczne w kontekście ewentualnych przyszłych roszczeń.**

Czynności ładunkowe: załadunek

Ponadto należy zwrócić uwagę już bezpośrednio na czynności ładunkowe. Odpowiedzialny za załadunek zazwyczaj jest nadawca (czyli w praktyce jego załadowca). Zupełnie jak w kwestii prawidłowego zabezpieczenia ładunku, także tu nie sprecyzowano zakresu czy też czynności, jakie musi przedsięwziąć załadowca w celu prawidłowego i bezpiecznego umieszczenia towaru w naczepie.

Kto jest zatem odpowiedzialny za uszkodzenie towaru? Upraszczając: nadawca, jeśli to on dokonywał załadunku, lub odbiorca, jeśli to on rozładowywał towar, a do uszkodzenia doszło na końcowym etapie. Aby uniknąć wszelkich roszczeń za szkody powstałe podczas załadunku, których nie realizował przewoźnik-kierowca, konieczne jest, aby przewoźnik nadzorował ten proces. Jeżeli zaś ładunek został zaplombowany, przewoźnik nie ma w zasadzie czego się obawiać.

Przewoźnik zabezpiecza ładunek

To jednak nie wszystko. Bardzo istotna zasada, która znajduje tu zastosowanie, brzmi: **to przewoźnik odpowiada za prawidłowe zabezpieczenie ładunku w swoim pojeździe** (wyjątek: wspomniana wyżej sytuacja, w której to załadowca plombuje ładunek). Po załadowaniu towaru przez nadawcę-załadowcę musi odpowiednio zabezpieczyć towar za pomocą odpowiednich rozwiązań, jak pasy mocujące, łańcuchy, drążki rozporowe itd., aby zminimalizować ryzyko uszkodzenia podczas transportu. Jednocześnie powinien

skontrolować, czy nie przekroczono norm dotyczących maksymalnej masy pojazdu, co wpłynęłoby m.in. na wydłużenie drogi hamowania.

Podsumowując, odpowiedzialność za dany etap transportu należy do tego podmiotu, który dysponuje odpowiednimi narzędziami, aby w sposób właściwy i profesjonalny go zrealizować. W związku z tym za szkody powstałe podczas załadunku realizowanego przez załadowcę odpowiada zazwyczaj nadawca – skoro bowiem dokonał załadunku, oznacza to, że posługiwał się narzędziami, maszynami czy usprawnieniami, które mu tę czynność umożliwiły. Przewoźnik zaś, jako profesjonalny przedsiębiorca w swoim zawodzie, jest odpowiedzialny za prawidłowe dokonanie zabezpieczenia ładunku – pozwalające na uniknięcie szkód podczas przewozu. Aby uniknąć jakichkolwiek wątpliwości czy niedomówień, konieczne jest sporządzenie szczegółowej umowy.

ZADANIA DO WYKONANIA PRZEZ UCZNIÓW

1. PRZECZYTAĆ NOTATKĘ ZE ZROZUMIENIEM
2. ZAPISAĆ W ZESZYCIE
3. ODNALEŚĆ MNA STRONACH INTERNETOWYCH INNE NOTATKI I9 ZAPOZNAĆ SIĘ Z NIMI